

Obsah.

I. Účel a výsledek hospodaření.

1. Úvodem	15
2. Měření výrobnosti a výnosnosti zemědělského podniku	17
a) Hrubý výnos naturální, 17. — b) Hrubý výnos peněžní, 18. — c) Výrobní náklad, 18. — d) Čistý výnos, 20. — e) Výrobnost a výnosnost, 21. — f) Zemědělský důchod, 23. — g) Jak si rolník vypočítá zemědělský důchod, 24. — h) Jak rodina dostává zemědělský důchod, 25. — i) Co činí rodina s důchodem, 25. — k) Důchod jako účel hospodaření, 26. — l) Důchod rodiny, 27. — m) Národohospodářský důchod, 29. — n) Podnikatelský zisk a ztráta, 29. — o) Zemědělská správověda a účetnictví, 32. — p) Přehled, 32.	
3. Kolektivní formy zemědělského hospodaření	36

II. Výrobní prostředky.

A. Práce.

1. Pracovní síly zemědělského podniku	50
a) Stálé dělnictvo, 53. — b) Příležitostné dělnictvo, 53. — c) Pracovní síly v kolektivním hospodářství, 54.	
2. Veřejná ochrana dělnictva	54
3. Mzda	55
a) V čem se mzda platí, 55. — b) Kdy se mzda platí, 57. — c) Podle čeho se mzda vyměřuje, 57.	
4. Jak zvýšíme výkonnost pracovních sil	62
a) Tělesné a duševní vlohy a vlastnosti pracovních sil, 63. — b) Výcvik a výchova pracovních sil, 66. — c) Dělna a sdružování práce, 67. — d) Mzdy a výkonnost pracovních sil, 68. — e) Věcné uspořádání pracovního postupu, 69. — f) Psychické uspořádání pracovního postupu, 72. — g) Dozor a výkonnost, 73. — h) Osobní poměr rolníka k pracovním silám, 73. — i) Výkonnost pracovních sil v kolektivních hospodářstvích, 74.	

B. Kapitál.

1. Pojem a vznik kapitálů	76
2. Rozdělení zemědělských kapitálů	77

3. Co náleží k jednotlivým kapitálům	78
a) Půda, 79. — b) Meliorace, 81. — c) Stavby, 81. — d) Kapitál rostlin, 82. — e) Stroje a nářadí, 83. — f) Zvířata, 83. — g) Kapitál oběžný, 84. — aa) Zásoby, 84. — bb) Peníze, 84. — h) Kapitál pasivní, 85.	
4. Jak se účastní jednotlivé kapitály na výrobě	85
5. Jak kapitály zatěžují výrobu	88
a) <i>Nárok na úrok</i>	88
aa) Co jest úrok, 88. — bb) Nárok na úrok u jednotlivých kapitálů, 89. — cc) Rozdíl čistého výnosu, 90. — dd) Výrobní výlohy, 91. — ee) Pozemková renta, 91.	
b) <i>Úmor (amortisace)</i>	92
aa) Co jest úmor, 92. — bb) Meliorace, 93. — cc) Stavby, 94. — dd) Kapitál rostlin, 95. — ee) Stroje a nářadí, 95. — ff) Zvířata, 97.	
c) <i>Opravy</i>	99
d) <i>Pojištění</i>	100
aa) Účel pojištění a jeho hlavní zásady, 100. — bb) Pojištění jednotlivých kapitálů, 101.	
e) <i>Daně</i>	102
aa) Pozemková daň, 102. — bb) Domovní daň, 104.	
f) <i>Přehled stálých výloh kapitálů</i>	104
g) <i>Stálé výlohy kapitálů a jich rozdělení na výrobní odvětví</i>	106
h) <i>Výpočet výrobních výloh jednotlivých výrobků</i>	108
i) <i>Spolehlivost a účel výpočtu výrobních výloh</i>	111
6. Oceňování kapitálů	114
a) <i>Základní pojmy oceňování</i>	114
b) <i>Hlavní druhy hodnot</i>	114
aa) Nákupní hodnota, 114. — bb) Prodejní hodnota, 115. — cc) Výrobní hodnota, 115. — dd) Uživatelská hodnota, 115.	
c) <i>Proč kapitály oceňujeme</i>	116
d) <i>Oceňování jednotlivých kapitálů</i>	117
aa) Půda, 118. — bb) Meliorace, 123. — cc) Stavby, 123. — dd) Kapitál rostlin, 125. — ee) Stroje a nářadí, 127. — ff) Zvířata, 127. — gg) Kapitál oběžný, 129. — hh) Kapitál pasivní, 137.	
e) <i>Ocenění celého podniku</i>	137
7. Jak nabudeme zemědělského podniku	141
a) <i>Převzetí podniku dědicstvím</i>	141
b) <i>Koupě podniku</i>	142
c) <i>Pacht podniku</i>	144
d) <i>Koupě či pacht</i>	145
e) <i>Koupě a pacht parcel</i>	147
f) <i>Úvěr</i>	148
aa) Úvěr a jeho druhy, 148. — bb) Kdy používá rolník úvěru a kde si má peníze vypůjčit, 150. — cc) Kdy je použití úvěru výhodné, 152. — dd) Nebezpečí úvěru, 152.	
8. Kapitál v kolektivním hospodářství zemědělském	153

III. Zemědělské účetnictví.

1. Proč nejprve účetnictví	157
2. Jak zjistíme velikost důchodu účetnictvím	157
3. Které záznamy musíme vésti v jednoduchém účetnictví	159
a) Inventurní kniha, 160. — b) Pokladní kniha, 162. — aa) Příjmy a vydání v hotovosti, 162. — bb) Příjmy a vydání úvěrem, 167. — cc) Celoroční rozbor příjmů a vydání, 168. — c) Kniha domácnosti, 169. — d) Kniha naturální, 171.	
4. Hodnota naturálních vydání a příjmů podniku	175
5. Účetní uzávěrka	176
6. Účetnictví v zemědělském podniku	176
a) Užitek z vedení zemědělského účetnictví, 176. — b) Soustavy účetní, 177.	
7. Podniková statistika	179
8. Rozpočet	181

IV. Organizace a správa zemědělského podniku.

Část obecná.

1. Základní pojmy organizace a správy	183
a) Pojem a úkol organizace a správy, 183. — b) Účel výroby zemědělského podniku jako východiško jeho organizace, 184.	
2. Intensita v zemědělské výrobě	186
a) Pojem a měření intenzity, 186. — b) Intensita a výrobní odvětví podniku, 187. — c) Změna intenzity, 189.	
3. Základní zákonitosti zemědělské výroby	190
a) Zákon minima, 190. — b) Zákon o ubývajících přírůstcích výnosu, 192. — aa) Jak působí tento zákon, 192. — bb) Co má vliv na intenzitu, 195. — cc) Máme hospodařit intenzivně či extenzivně, 196. — c) Zákon o ubývajících výlohách na jednotku výrobku, 198.	
4. Výrobní podmínky	201
a) Přírodní podmínky výrobní	202
aa) Podnební podmínky, 202. — bb) Půdní podmínky, 204. — cc) Přirozená poloha pozemků, 206. — a) Vzdálenost pozemku ode dvora, 206. — β) Tvar pozemku, 208. — γ) Velikost a vzájemná souvislost pozemků, 209. — δ) Sklon pozemku, 209. — dd) Význam všech přírodních podmínek, 209.	
b) Hospodářské podmínky výrobní	210
aa) Ceny výrobků a výrobních prostředků, 210. — bb) Hospodářská poloha podniku, 213. — cc) Velikost podniku, 214. — dd) Poměry dělnické, 216.	
c) Osobní podmínky výrobní	217
d) Vliv všech výrobních podmínek na organizaci a na správu zemědělského podniku	218
5. Volba výrobních odvětví	220
a) Hlavní otázky organizace a správy, 220. — b) Nejdůležitější zásady volby výrobních odvětví, 220. — aa) Málo či mnoho výrobních odvětví, 220. —	

bb) Soulučenství výrobních odvětví v užívání výrobních prostředků za účelem využití půdy, 221. — cc) Soulučenství výrobních odvětví ve využití půdy, 225. — dd) Soulučenství výrobních odvětví v zušlechťování půdních výrobků, 227. — ee) Volba výrobních odvětví s ohledem na riziko, 229. — ff) Přehled, 229. — c) Vztahy mezi výrobními odvětvími, 230.

6. Rozsah jednotlivých výrobních odvětví 233

a) Vliv výrobních podmínek na rozsah výrobních odvětví, 237. — b) Jak zjistit správný rozsah jednotlivých výrobních odvětví, 239. — aa) Nesprávný postup analytický, 239. — bb) Správný postup organický, 240. — cc) Praktické použití výpočtů, 245. — dd) Spolehlivost výpočtů, 246. — ee) Výpočty v malém podniku, 248.

V. Organizace a správa zemědělského podniku.

Část zvláštní.

1. Úkoly organizace a správy zemědělského podniku 251

a) Účel hospodaření jako východisko organizace, 252. — b) Přípravné práce, 253. — c) Postup při vlastním organizování podniku, 254.

2. Organizace a správa výroby rostlinné 254

a) *Volba kultur a jejich vzájemného poměru* 255

aa) Výhradní (absolutní) kultury, 255. — bb) Vliv vzájemného poměru kultur na organizaci podniku, 256. — cc) Určení kultur, 258. — dd) Změna kultur, 260.

b) *Organizace a správa polní výroby* 262

aa) Osevní postup, 262. — bb) Hospodářské soustavy, 265. — 1. Hospodářství pastevní, 265. — 2. Hospodářství obilnářské, 267. — 3. Hospodářství střídavé, 270. — 4. Hospodářství polnotravinné. — 5. Hospodářství volné, 274. — 6. Hospodářství s malým stavem užitkových zvířat, 277. — 7. Meziplodiny, 277. — cc) Změna hospodářské soustavy, 279. — dd) Volba hospodářské soustavy, 279. — ee) Volba plodin, určení jejich výměry a volba osevního postupu, 281. — ff) Krátký či dlouhý osevní postup, 288. gg) Revise zvolené soustavy a osevního postupu, 289. — hh) Rozdělení polí na hony, 291. — ii) Osevní plán, 292. — kk) Volba odrůd, 296. — ll) Rozpočet osiva a sádky, 298. — mm) Plán hnojení a rozpočet hnojiv, 298. — nn) Intensita kultivační, 302. — oo) Rozpočet sklizně a jejího použití, 303.

3. Organizace a správa zvířecí výroby 304

a) *Tažná zvířata* 305

aa) Výlohy s potažní prací, 305. — bb) Volba druhu tažných zvířat, 307. — cc) Počet tažných zvířat, 309. — dd) Krmení tažných zvířat, 310.

b) *Organizace a správa chovu užitkových zvířat* 311

aa) *Všeobecné zásady* 311

1. Úkoly užitkových zvířat v zemědělském podniku, 311. — 2. Volba druhů užitkových zvířat a jejich užitkových směrů, 312. — 3. Stanovení počtu užitkových zvířat, 315. — 4. Stanovení správného rozsahu zvířecí výroby, 317. — 5. Krmení užitkových zvířat, 319.

bb) *Druhy chovu užitkových zvířat* 326

1. Chov skotu, 326. — a) Mlékaření, 326. — aa) Způsoby mlékaření, 326. — bb) Podmínky pro mlékaření, 327. — cc) Volba správné formy mlékaření, 329. — b) Odchov skotu, 331. — c) Žír skotu, 333. — d) Organizace chovu skotu v našem podniku, 336.

2. Chov prasat, 339. — a) Plemenitba prasat, 340. — b) Žír prasat, 341. — c) Chov prasat v našem podniku, 343.	
3. Chov ovcí, 344.	
4. Chov koní, 346.	
5. Chov drůbeže, 347.	
6. Jiná užitková zvířata, 349.	
cc) <i>Rozpočet krmiv, steliva a hnojiv</i>	350
4. Práce v organisaci zemědělského podniku	351
a) Hlavní zásady, 352. — b) Obtíže při organisování práce v zemědělském podniku, 353. — c) Jak dosáhnouti stejnoměrného rozdělení práce, 354. — d) Potřeba pracovních sil, 357. — e) Stanovení počtu potřebných pracovních sil pro určitý podnik, 358. — f) Nadbytek stálých pracovních sil, 360. — g) Nedostatek dělnictva, 360. — h) Rozpočet práce a mezd, 362.	
5. Kapitály v organisaci a ve správě zemědělského podniku	362
a) Meliorace, 363. — aa) Je dosavadních meliorací v podniku řádně využito, 363. — bb) Kdy budeme meliorovati, 364.	
b) Stavby, 365. — aa) Potřeba staveb v podniku, 365. — bb) Využití staveb, 366. — cc) Výnosnost staveb, 366. — dd) Provedení stavby, 366. — ee) Kapitálové investice do staveb, 367.	
c) Stroje a nářadí, 368. — aa) Potřeba strojů a nářadí, 368. — bb) Využití strojů a nářadí, 368. — cc) Účelnost nákupu stroje, 368. — dd) Kapitálová investice do strojů a do nářadí, 370.	
d) Peníze, 371. — aa) Potřeba peněz, 371. — bb) Příčiny nedostatku peněz, 372. — cc) Následky nedostatku peněz, 373. — dd) Jak zmenšíme potřebu peněz v zemědělském podniku, 373. — ee) Jak se snažíme o stálý dostatek peněz, 374. — ff) Jak odpomůžeme mimořádnému nedostatku peněz, 374.	
e) Investice, 375. — aa) Do kterých kapitálů máme investovati především, 376. — bb) Kolik smíme investovati, 376.	
6. Peněžní rozpočet podniku	377
a) Přípravné práce, 377. — b) Sestavení peněžního rozpočtu, 380. — c) Poznámky k sestavování peněžního rozpočtu, 382. — d) Význam rozpočtu, 384.	
VI. Účetnictví zemědělského podniku čís. 3 v N.	389
VII. Čísla ze zemědělské výroby	562
VIII. Věcný rejstřík	647